

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
Egész évre 150.— L., félévre 85.— L.
Egyes szám ára 4.— L.
Külföldre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Strada Baron L. Pop (v. Brasai-utca)
5. szám.
Megjelenik minden szombaton.

Hamvadó kincsek.

Szolnok-Doboka megyében, Bethlennel szemben, délről szűk völgy nyílik a Szamosra: a Melles-patak völgye. Zárt világ ez itt, apró,

A Melles-patak mentén fekszik Vicze község is. Elzárva világtól, távol kulturától, emberektől; csendes egymásutánba következő

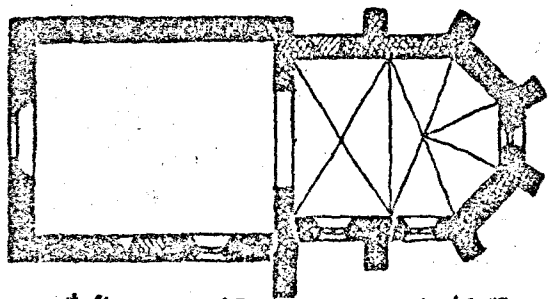


A viczei templom.

megbuvó falvakkal, amelyek azonban valamikor jobb idöket éltek. *Apánagyfalu* az Apafyak fészke, egykor város volt és az irások két templomról is beszélnek a középkorban. *Aranyosszentmiklós* egykor a legerősebb magyar unitárius eklézsia, a hová a kolozsvári főtanóda professzorai is pályáztak papnak.

napokkal. Pedig valaha mozgalmasabb világ volt Vicze községben is.

Viczenek érdekes története van:
1315-ben a bálványosi várhoz tartozik; a nagy László vajda fiainak birtoka kiknek tisztjel is vannak itten, pl. 1368-ban György és Demokos.



Készült 100-200 között. - 100-200 között.

A viczei templom alaprajza.

1456-ban a Bánffyaké. 1467-ben a Bánffyak hűtlensége miatt a váradi püspökségé lesz. 1553-ban Szamosújvár tartozéka. 1590-ben Báthory Zsigmond fejedelem, a török és Ferdinánd császár közt kifejtett értékes szolgálataiért Mindszenty Benedeknek adja. 1603-ban a Bástya dulás teljesen elpusztítja. 1604-ben még Mindszenty Benedeké, kinck Báthori Gábor fejedelem 1607-ben újra adományozza nemesi udvarházzal.

1615-ben Wesselényi Boldizsárnak is van itt birtoka. Később azután a birtokok eloszlásával több neves család lesz itt birtokos Kapiak, Aporok, a Jábróczkyak, Kemények, stb.

A régebbi birtokosok itt is lakván a falu meglehetősen mozgalmas életet él.

Mindszenty Benedek erősített kastélyt épített melynek a Bástya nevű határrészben sáncai és fundamentuma ma is kivehető. A hagyomány szerint az építető ur minden malomba menő szerket behajtatott és két napig követ és téglát hordatott velük. 1837-ben a kastélynak már csak a pincéje használható. E pincéről azt tartja a szájhagyomány hogy itt egyszer hazatérő, vásáros besztercei szászok pihentek meg, akik egy nagy harangra akadtak, melyet aztán el is vittek magukkal Besztercére, ahol ma is meg van.

Viczében Apaffy fejedelem is megfordul, a Bethlen Elek lakodalmára jöven. Azonban e házának rossz vége lett, mert azt a hirt költötték, hogy a Bethlen Elek első menyasszonyának anyja tolvajokat bérelt fel a lakodalmak lemeszárására, amire aztán az egész násznap szétment.

A hagyomány még tud egy fejedelemjárásról. Eszerint II. Rákóczy Ferenc a zsidói csata elvesztése után Szamosújváron Bethlenen keresztül 1705 nov. 15-én Viczébe jött ahol egy éjszakát is töltött a kastélyban.

Érdekes még az a hagyomány hogy az itt eltemetett Jábróczky Gáborné Szereday Borbára teteme 80 esztendeig teljes épségben maradt meg.

A reformáció kezdetén, mint a többi Szolnok-Doboka megyei község, valószínűleg Vicze is felvette az unitárius hitet.

1643-ban már református hiten van.

Római katolikus egyháza 1772-ben hat családból áll és Apanagyfaluhoz, majd Bálványosváraljához tartozik. Száz év múlva, 1874-ben aztán tömeges áttérés folytán megöröszödik, míg nem az 1898. évi telepítés által nagy lélekszámú, erős egyházközséggé fejlődik.

A község már több, mint kétszáz éve, hogy mai esendes életébe süllyedt s ha van valami, ami kiemelkedik a mindennapi szürkeségből, az is inkább szomorú emlékü dolog. 1866-ban éhínség éri, amikor is 50 forint segélyt osztanak ki a megyétől. 1874-től jó darabig vallási torzalkodások zavariák nyugalmát. 1928-ban, árviz, majd 1931-ben tüzkatasztrófa éri s teszi gyászossá az amugy is szomorú napokat.

Az erdélyi magyar népi építkezésnek, tehát népművészetnek is, kiválóan érdekes és szép alkotása volt a reformátusok temploma, melyhez hasonló már alig akad kettő, három Erdélyben.

A köépitmény ugyan még nem a nép alkotása, hanem hivatott templomépitőké s mint ilyen, minden írott adatnál régibb időről beszél. A nyugati része a nagy mongol-tatárjáráskor (1241) már meg lehetett, míg a keleti rész 1300—1400 közt épült. Ami azt jelenti, hogy vagy romlás érte, vagy szűknek bizonyult a régi templom.

Mindez építkezésekre azután a nép reátette a festett deszkából való egykori menyegyzetet (amit azonban már régebb lesztek), reá emelte a hatalmas tetőszerkezetet s lett az épületből erdélyi magyar templom. Melléje faktorony épült s a körülkerített cinterembe ösi kapun mentek a hivek, amelyet, felirata szerint, Ifjabbik Szakács István csinált még 1688-ban.

Most mindebből ismét csak a régi kőfalak vannak meg csupán.

A múlt év nyarán gyermekek játékból ellobbant egy láng és a forró nyári napban pár óra alatt porrá égett sok-sok család emberöltőkön át épített hajléka és hamuba hullott a sokszáz éves templom is, amelynek leégésével népünk művészetének pótolhatatlan kincse veszett oda. Mert e sima, zsendejfedelek, ez „ocska“, de kitünő mesterséggel összerakott gerendák a magyar nép ügyességéről, nyílt józan eszéről és szépszeretetéről beszéltek, amíg megvoltak. Ezért nem kigunyolni, de megbecsülni, nem lerombolni, de megvédeni kell az ilyent ott, ahol az elemi csapások még megkímélték, mert nem furcsa osdiságokat, hanem multunk emlékeit és életünk gyökereit kell látnunk bennük. Mert a szántszerű pusztítás kegyetlenebb, fájóbb minden tüznél; jele a tudatlanságnak, a műveletlenségnek és itéletért kiáltó bűn is.

Ugy tudjuk, Vicze község felsegélyezése igen-igen gyengén sikerült. Pedig ez a gyenge földű, kereseti forrásoktól távollevő, szegény nép igazán megérdemelné a segítséget. Hiszen, ha minden magyar csak egy leut adna, már meg is volna a felsegélyezés. Sajnos, hogy társadalmunk még mindig nincs megszervezve az ilyen eshetőségek megkönnyítésére. És így a népnek csak a maga erejéből kell lábra állnia, ami sokkal nehezebb. És a kis-számú reformátusságnak (mert jórészt ők égetek el), a templomot is helyre kell hoznia, ami önmagában véve is tisztességes terhet jelent.

És most, amikor a viczeiek lesújtó helyzetét olvasóink elé tárjuk és arra kérünk mindenkit, hogy bármily csekély adománnyal is

igyekezzen könnyíteni helyzetükön, egy figyelmeltető kérésünk a viczeiekhez is van.

Ne feledjék, hogy templomuk, ha el is pusztultak a szebb részei, *történelmi emlék*. És ha nem is lehet régi alakjában visszaállítani, olyan formába kell öltöztetni, amely méltó a templom műemlék voltához és régi formájához.

És mindez csak attól függ, hogy lesznek-e olyan józan eszűek, mint apáik voltak? Megbecsülik-e a józaneszű ősök emlékét és munkáját? És hogyha nem felejtik el, amit mindnyájunknak kell tudnunk, hogy csak az a nép élhet és joga is csak annak van élni, amely nem hagyja kincseit véglegesen hamuba hullani.

Debreczeni László.

Szólnak az ágyuk...

A japánok nem elégedtek meg azzal, hogy Mandzsuria tartományt elragadták a kínaiaktól. Most Kína egyik legszebb és legfontosabb kikötő városát, a többmillió lakósu Sanghajt vették ostrom alá. A támadást azzal igyekeznek megokolni a világ közvéleménye előtt, hogy a kínaiak bántalmazták és itt-ott meggyilkolták a közöttük élő japánokat. Abból a nagyszabású felvonulásból azonban, amelyet a japánok Sangháj ellen rendeztek, arra lehet következtetni, hogy nem egyszerű megtorló intézkedésekről, hanem történelmi jelentőségű tervek megvalósításáról van szó. Ugy látszik Japán igájába akarja hajtani az óriási kínai birodalmat, hogy annak erejét is fölhasználhassa abban a küzdelemben, amelyet talán nemsokára Északamerika ellen kell megvívnia.

Sangháj tehát nagy veszedelmeket érlel a világbéke számára. A kikötőváros egyes részei európai államok fennhatósága alatt állnak s így a harcba ezek is könnyen belesodródhatnak, ami új világháború kitörését jelenthetné.

Jelenleg Sangháj azon része, ahol kínaiak laknak, lángokban áll. A japánok repülőgépei rengeteg bombát dobtak le. A halottak számát még nem lehetett megállapítani, csak az bizonyos, hogy sokkal több fegyvertelen polgár pusztult el, mint katona. A nagyhatalmak

még nem avatkoztak bele Kína és Japán harcába, de már érdekeik szerint csoportosulni kezdenek. Amerika, Anglia és Oroszország a szerencsétlen kínaiakat pártolják, míg a franciák a japánokkal fujnak egy követ.

A hadiszintér nagyon messze van tőlünk, de nagy tévedés volna részünkről, ha teljes biztonságban éreznők magunkat a háborús veszedelmek felől. Nem szabad felednünk, hogy az ázsiai bonyodalmak egyik legfőbb érdekeltje: Oroszország itt van közvetlen szomszédságunkban. Az ő mozdulatait tehát mi is könnyen megérezhetjük. Méltán ejtethetünk gondolkodásba az a körülmény, hogy Oroszország egyezségeket kötött Lengyelországgal s más nyugati szomszédaival, azokat a föltételeket azonban, amelyekhez Románia kötötte a meg egyezést, nem volt hajlandó elfogadni.

A kormánynak mindenesetre multhatatlan kötelessége volna, hogy az ország lakosságát az esetleges bajokra lelkiileg elékészítse. Talán eljött volna az idő és alkalom arra is, hogy a mi kisebbségi fájdalmaink is megértésre találjanak és sebeink orvoslást nyerjenek.

Sajnos, nem látjuk ennek a belátásának a jelentkezését. Sőt bizonyos tünetek arra vallanak, hogy egyes hatósági közegek mostanság még kimélelenebbek velünk, magyarokkal szemben, mint eddig voltak. Napról-napra aggodalommal lapozzuk végig az ujságokat:

nincs-e újabb hír benne magyar emberek pusztulásáról? Csendőrök erdőőrök, grancsárok kimélet és meggondolás nélkül használják fegyverüket szerencsétlen falusi magyar emberek ellen, akik igazán a legjobb indulattal igyekeznek eleget tenni polgári kötelességeiknek. Milyen lesújtó dolog volna, ha nem szünnének meg hamarosan ezek az elfajulások s

ha nekünk is veszteséglistát kellene vezetnünk halottainkról és sebesültjeinkről, mint a távoli háboru szereplőinek.

A józan ész fölülkerekedése talán megakadályozza, hogy a világra újra rászakadjanak a háboru rémségei. Vajha a kormányzat józan belátása végre számunkra is megszerezne a lelki békességet.

Külföld

A német jóvátétel. A kitűzött tanácskozás elhalasztása után kissé megcsendesedett a világsajtó a német jóvátétel kérdése körül. Most inkább az van előtérben, hogy mi lesz a küszöbön álló angol-francia tárgyalások eredménye. Ezek a tárgyalások szintén a jóvátétel kérdésével fognak foglalkozni, de nem csupán német, hanem általános vonatkozásban.

A francia álláspont az, hogy Franciaország szívesen lemond minden jóvátételi követeléséről, ha elengedik háborus adósságait. — Ebbe azonban Amerika semmiképen sem mehet bele s ezért Anglia sem mondhat le a maga háborus követeléséről; mert neki magának is nagy ilyen adósságai vannak Amerikánál. — Ezért szükséges, hogy előbb az európai államok egymással jöjjenek tisztába, hogy azután egysegesen állhassanak szembe Amerikával. Ez annál fontosabb, mert Borah szenátor, Amerikában a külpolitika vezetőjére legnagyobb befolyását gyakorló államférfi, a leghatározottabban ellene van a most még fennálló fizetés halasztás meghosszabbításának. Az a véleménye, hogy Európa megérdemli, hogy elpusztuljon, ha folyton fegyverkezik, ahelyett,

hogy a békeszerződések okos megváltoztatásával megteremtse a valódi békét.

Különben Délfranciaországban igen nagy pártja van a német tartozások elengedésének. Vannak újságok, amelyek általában ezt a megoldást ajánlják s négyüléseken is hoztak ilyen értelmű határozatokat. Viszont az országgyűlésen 60 főnyi szótöbbséggel bizalmat nyert az új Laval kormány, amely a jóvátételhez szigorúan ragaszkodik.

Epen ezért az egész világ nagy várakozással tekint a londoni angol-francia tárgyalások felé. Ezeknek az eredménye fogja talán eldönteni Európa s talán az egész világ sorsát a most következő esztendőkre.

Cseh hajlandóság a határkiigazításra. Egyik osztrák miniszter nyilvános beszédben említést tett arról a már többször tárgyalt cseh tervről, hogy a dunai államokat egy szorosabb gazdasági egységbe kell egybefoglalni. Szerinte ennek a szövetségnek Ausztria, Csehország, Magyarország és Szerbia lennének a tagjai s hogy létrehozassa, Csehország területi áldozatokra is hajlandó volna és Benes már folytatott is ilyen értelmű tanácskozásokat, felajánlva Magyarországnak Kassát és vidékét.

Ez a nyilatkozat érthető nagy feltáncsolt keltett, különösen az érdekelt országokban,

de még inkább Csehországban. Itt természetesen megindult a cáfoló nyilatkozatok áradata, letagadva mindent. Viszont alig lehet elhinni, hogy egy felelős politikus csak úgy vaktában tegyen ilyen nagyjelentőségű nyilatkozatot.

Kész a lengyel-orosz meg nem támadási szerződés. Lengyelország tárgyalásai eredménnyel jártak: megkötötték a lengyel-orosz meg nem támadási szerződést. Ez Romániára kellemtelen meglepetés, mert az volt a vélemény, hogy egyik ország sem szerződik egymaga a szovjettel, hanem csak akkor, ha mindketten eredményre tudnak jutni. Lengyelország külön szerződése annál kellemtlenebb, mert Litvinov orosz külügyminiszter egyidejűleg kijelentette, hogy Oroszország soha el nem ismeri Besszarábia megszállását s ezért nem köt olyan szerződést, amelynek ez az elismerés a feltétele.

Japán-kínai harcok. A mandzsuriai harcok tovább haladnak, Japán állandó előnyére s nem messze van az idő, amikor Japán Mandzsuriának reá nézve szükséges részét meg fogja egészen szállani. A ten-



FAJTSKOLÁK ÉS SZŐLLŐVÁNYTELEP ÉK.
AMBROSI, FISCHER & CO.
AJUD, JUD. ALDA
ÁRJEYZÉK DUTALAN.

Szállítunk a legjobb minőségben: Szőlőoltványokat, amerikai alanyvesszőket, gyümölcs- és díszfákat, rózsákat, vadonokat stb.

gerparti részeken azonban bajok vannak. A joggal izgatott kínaiak mindenütt megtámadják s megverik, sőt meg is ölik a japán lakókat. Különösen heves támadást intéztek a sanghaji japánok ellen. Ezért a japán kormány hajóhadat vezényelt Sanghaj elé, azzal a paranccsal, hogy a legkisebb sérelmet is szigorúan torolják meg, esetleg a város szétlövésével. Ekkor azonban beleszóltak a dologba Anglia s Amerika. Kijelentették, hogy fegyveresen fognak közbelépni, ha Japán erőszakosan lépne fel. Hogy kijelentésüknek meg legyen a kellő nyomatéka, a sanghaji kikötőbe rendelték közelben levő hadihajóikat, Amerika egy egész hajóhadat. Így most már kétséges, hogy Japán valóra váltja-e fenyegetését? Ha igen, nagy bonyodalom származhatik belőle. Esetleg újabb világháború.

A német belső helyzet. Németország belső politikai helyzete a végletekig feszült. A Hitler-párt folytonos erőnyerését Brünnig kancellár a legnagyobb aggodalommal nézi, viszont Hitler mindjobban vérszemre kap. Már ellene van a Hindenburg elnöki megbízatása meghosszabbításának, új elnök választást akar s a belpolitikai változások egész sorát. Ezeket írásba foglalva, átadta Brünnignek, Brünnig azonban elutasította a kívánságokat. Így nagyon éles politikai harcok fognak bekövetkezni Németországban már a tavasz folyamán és a lelkek feldultságát semmi sem bizonyítja jobban, minthogy Bajorországban s más délnémet államokban az elszakadás gondolatával is foglalkoznak arra az esetre, ha Hitler kerülne a német kormány élére.

Szempontkérdések

Megint Maniu? Károly király minden évben ünnepség keretében fogadja a Ferdinánd-rend lovagjait. Az idei fogadásnak politikai jelentőséget kölcsönzött, hogy a király Maniuval hosszasan elbeszélgetett és hogy a fogadás alkalmával a király politikai célzatu pohárköszöntőt tartott. A pohárköszöntőben a jelen volt román politikusokat közös munkára hívta fel. Bukarestben azt tartják, hogy a királyi felköszöntő döntő fordulatot fog előidézni a belpolitikai életben. Annyi máris történt, hogy a király hosszabb kihallgatáson fogadta a politikai pártok vezéreit. Maniuval különösen sokat tárgyalt. Ezzel kapcsolatban hírlik, hogy Maniu rövidesen visszatér a politikai szereplés terére. Román Nemzeti Párti körökben azt beszélk, hogy a Jorga-kormány lemond és Maniunak fontos szerep fog jutni az új kormány alakításánál.

Avarescu tábornok harca a kormány ellen. Avarescu tábornok egyik bukaresti újságban támadó hangú cikket írt a kormány ellen. Cikkében súlyos szavakkal bírálja a kormány működését. Képletes formában a királyról is megemlékezik. Hír szerint ezért Avarescu tábornok ellen felség sértés címén pert indítanak.

Elolvadt a kölcsön! Lapunk 3-ik számában, belpolitikai híreink között közöltük, hogy a francia bank 3 milliárd lej kölcsönt folyósított Romániának. Lapunk 5-ik számában hírül adtuk, hogy a 3 milliárd kölcsön másfél milliárdra apadt le. Most azok a bukaresti újságok, amelyek ezeket a hirc-

ket közölték, nyilvánosságra hozták Argetoianu pénzügyminiszter hazaérkezése után, hogy Románia nem kapott Franciaországtól kölcsönt. Sőt Argetoianu kijelentette, hogy nem is kölcsön ügyben volt Franciaországban, hanem más ügyek elintézése végett. Elhiggyük-e neki?

Megkezdették a mezőgazdasági adósságok rendezésére vonatkozó törvény tárgyalását. A mezőgazdasági adósságok rendezésére vonatkozó törvényt a parlament külön bizottsága tárgyalja. A bizottság nagyon lassan halad munkájával, mert a bizottsági tagok a törvény paragrafusaira vonatkozólag nincsenek egy véleményen. A magyar parlamenti csoport tagjai közül br. Jósika János fejtette ki véleményét az új törvényre vonatkozólag. Br. Jósika János a bizottság egyik ülésén előadta, hogy a törvényt úgy kell előkészíteni és megszövegezni, hogy alkalmazásánál ne történhessenek részrehajlások és igazságtalanságok. Felhívta a bizottság figyelmét arra, hogy a vidéki kis bankok és hitelszövetkezetek érdekeit gondosan tekintetbe kell venni.

Nagy megbízás. Argetoianu, román pénzügyminiszter külföldi utazása alkalmával Párisban kijelentette, hogy két hónapra beáll Jorga kormánya meg fog bukni és ő fog kormányt szervezni. Párisi hírek szerint Argetoianu kijelentette, hogy azon a napon, amikor a mezőgazdasági adósságok rendezéséről szóló törvényt a parlament megszavazza és a király szentesíti, ő következik kormányra. Azt is kifejtette állítólag Argetoianu, hogy csak áprilistól novemberig marad kormányon.

Életrék

A hágal döntőbírótság elé kerül a Csiki Magánjavak ügye. A Népszövetség mostani tanácsülésének egyik fontos tárgya lett volna a Csiki Magánjavak ügyében való döntés. Hir szerint a Nemzetek Szövetsége ezuttal sem fog dönteni a Csiki Magánjavak ügyében, hanem a hágai döntőbírótság elé fogják utalni az ügyet ítélelhozatal végett.

Erőszakoskodnak a nagykárolyi óvodában. A nagykárolyi római katolikus óvodából a német nevű gyermekeket az állami óvoda német tagozatába kényszerítik, hogy szaporítsák a német növendékek számát és hogy németesítsék a sváb nevű magyar gyermekeket. Az év elején 17 gyermeket kényszerítették arra, hogy az állami óvoda német tagozatába menjenek át. A szülők azonban inkább a román tagozatba íratják be gyermekeiket, mert nem akarják, hogy elnémetesedjenek. A római katolikus zárdába járó gyermekek szülőit állandóan zaklatják és bírságolják. Közelebről 1000 lejés bírságokat róttak ki a szülőkre, mert nem akarták gyermekeiket a felekezti óvodából kivenni. Szomorú, hogy a sváb óvoda érdekébe ilyen dolgok történhetnek Nagykárolyban.

Tűzhányó szerencsétlenség történt Középamerikában. Középamerikában óriási tűzhányó szerencsétlenség történt. Egy hosszú ideig nyugalomban levő tűzhányó kitört és nagy vidéket pusztított el. A tűzhányóból kiömlő láva és a hamueső három várost és sok falut tett tönkre. A halottak száma százakra rug.

Tíz milliárd! Sajnos, ez a szám egy állami adósság összegét fejezi ki. Tízmilliárd lejjei tartozik ugyanis az állam a tisztviselőknek és nyugdíjasoknak elmaradt fizetések és nyugdíj-járulékok címén.

Nyugdíjas vasutasok figyelmébe. A vasuti nyugdíjasoknak és családtagjaiknak arcképes igazolványai február 15-én érvényüket veszítették. Az üzletvezetőség felhívja az összes nyugdíjasok figyelmét, hogy a régi igazolványaikkal jelentkezzenek az állomás főnökségeknél és kérjék új igazolványok kiállítását. Az állomás főnökségének az új igazolványok kiállításáért 5 lejt kell fizetni.

Olesőbb lett a cukor, de nem lehet vásárolni! Hónapokig tartó tárgyalások után a kormány végre leszállította a cukor árát, kilogrammonként 5 lejjel. Sajnos a falusi nép nem látja hasznát az árleszállításnak, mert a falusi kereskedők nem akarnak cukrot adni a vásárlóknak. Egyik előfizetőnk panasolja, hogy a szatmármegeyi Erdőszáda községben 5-6 üzlet is van, cukrot azonban csak kockánként szolgáltatnak ki, úgy, hogy a cukor kilója a kockánkénti ár alapján kiszámítva 80 lejbe kerül.

Elütött a vonat egy utasokkal telt autóbuszt. Krajova közelében a személyvonat elütött egy utasokkal telt autóbuszt. Az autóbusz éppen a sínekre ért, mikor a személyvonat elütötte és darabokra zúzta, majd több mint száz méteren toltta maga előtt az autóbusz összezuzott roncsait a vérző és ájult emberekkel együtt. Négyen meghaltak, tizenhatan súlyosan és többen könnyebben sebesültek.

Szilágymegyében farkas csordák pusztítják a juhokat. Közelebről irtuk lapunkban, hogy Szilágymegyében az elszaporodott farkasok az állatállományban nagy károkat okoznak. A farkasok kártétele a hideg időjárás miatt egészen szokatlan méreteket öltött. — Diószád községben 50 darab juhot faltak fel a farkasok Récese község határában egy embert marcangoltak szét.

Per a magyar himnusz miatt. Göblyös Antal piskii kántor ellen vádat emeltek, hogy újévkor a piskii katolikus templomban néhány futamot játszott a magyar himnusból. A templomban jelen volt hívek semmit sem vettek észre abból, hogy a kántor a magyar himnusból játszott volna futamot, valószínűleg tehát rosszindulatu ferditésen alapszik az egész vádaskodás.

Újabb igazságtalanság érte a kisebbségi egyházakat. Miniszteri rendelet következtében az egyházak egy év óta nem levelezhetnek portómentesen. Egy év óta külön erre a célra készített bélyegeket kell ragasztaniok az egyházi levelekre. Ezeket a bélyegeket az egyes hatóságoknak és hivataloknak az a miniszterium adta ki és fizette meg a postának, amelyhez az illető szolgálatok tartoznak. A kisebbségi egyházak levelezésében az új rendelkezés óta meglehetősen zavar keletkezett. Egyes postahivataloknál elfogadták továbbra is a portómentes levelezésüket, mások viszont ragaszkodtak a rendes tarifa lerovásához. — Most egy miniszteri rendelet egységet teremt, még pedig természetesen a kisebbségek hátrányára. Az erdélyi postahivatalok a közelmúlt napokban a vallás- és közoktatás-

ügyi miniszteriumtól rendeletet kaptak. A rendelet a következőképen szól:

„A nem orthodox egyházak és püspökségek kötelesek a portódijakat a küldemények bemutatásánál leróni. Nem élvezik tehát azt a postahitelt, melyet a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumtól függő többi hatóságok élveznek.“

A rendelet tehát a román görög katolikus egyházat is a kisebbségek közé sorolja, ami az erdélyi gör. kath. egyházi körök sorában nagy elégedetlenséget kelt. A különös rendelkezés újabb bizonyosság mellett, hogy Romániában a görög-keleti (orthodox) egyházat különös kiváltságokban részesítik a többi felekezetek rovására.

Lelőtt az erdőőr egy székely legényt. Gergely Béla kézdíszentléleki legény erdőlni volt. Megrakodott fával és négy társával a délutáni órákban visszatért a faluba. A faluban a „brigadér“ (erdőőr) utánuk kiáltott, hogy álljanak meg. A szekerek nem állottak meg azonnal, mert a legények az első felszólítást nem hallották. Erre a „brigadér“ ötször a legények után lött. Szerencsére csak az egyik lövés talált, de ez Gergely Bélát súlyosan megsebesítette.

Borzalmas gyilkosság történt Tordavilma községben. Tordavilma szolnokdobokamegyei községben borzalmas rablógyilkosság történt. Blum Herman szatócsot és feleségét megölték, azután a házat reájuk gyujtották, hogy a véres tettet elleplezzék. A rablógyilkosok áldozataikat dorongokkal ütötték le. A csendőrség erélyes nyomozást indított a véres tett elkövetőinek kiderítésére.

Ujabb időpont a sorsolás megajtására.

Jutalom-sorsolásunk *íránt* *hétről-hétre* *jokozódik az érdeklődés. Sok előfizetőnkől kaptunk olyan értelmű levelet, hogy a sorsolással várjunk még, ők is be akarják küldeni a múltévi előfizetést és részeseülni akarnak a sorsolás kedvezményeiben. A kérést méltányosnak találjuk és a sorsolást februárius utolsó hetére halasztjuk. De kérjük előfizetőinket, szíveskedjenek addig hátrálékaikat rendezni, mert a sorsolás halasztásával nem akarjuk hittelünket veszíteni.*

Nálha-járvány van Európában. Egész Európában fellépett a nátha-járvány. Szerencsére most nem olyan súlyos lefolyásu, mint volt 1918-ban és 1925-ben. Érdekes megállapítást tett egy bécsi tudós. Eszerint a nátha-járvány minden hetedik évben szokott fellépni. — Az utóbbi évtizedek náthajárványai igazolják a tudós feltevését. El lehetünk tehát készülvé, hogy 1932. telén és tavaszán sok nátha megbetegedés lesz nálunk is.

Orvosolják a mőcvidéki román papok sérelmeit. Lapunk ötödik számában közöltük, hogy a mőcvidéki román papok sztrájkjal fenyegetőztek, mert fizetésüket nem utalják ki rendesen. A fenyegetődzésnek meg volt az eredménye, mert a görög-keleti pátriárka közbenjárt a pénzügyminiszteriumban a mőcvidéki román papok érdekében.

Boszorkányüzés Benefalván. A biharmegyei Benefalván meghalt Dugy Mária falusi asszony. Temetése után a falusi román nép között az a hír terjedt el, hogy Dugy Mária boszorkány volt és visszajáró

kisértet. Ezért éjnek idején kiásták és babonás szertartás közben tették ártalmatlanná. Szívét nagy vasszeggel, lábait pedig karóval döfték át. Hátából kivágták a néphit szerinti boszorkány jelet, majd visszaföldelték a koporsót és egy nagy követ hengerítettek a síra. A csendőrség nyomozást indított a halottgyalázók ellen.

Sorra mondanak le iparendélyükről a szolnokdobokamegyei iparosok. A nagy közterhek miatt Szolnok-Doboka megyében sok iparos adja vissza iparendélyét. Rövid idő alatt 47 korcsma engedélyről mondtak le Szolnok-Doboka megyében. Baranyai Ferenc somkereki kovácsmester azzal a megjegyzéssel szegezte le műhelyének ajtaját, hogy az államnak nem dolgozik többet. Ha a kormány a közterheket nem fogja mérsékelni, rövidesen nemcsak Szolnok-Doboka megyében, hanem egész Romániában tönkre fognak menni a kisiparosok.

Fáznak a postások. A bukaresti postavezérigazgatóság elrendelte, hogy a postahivatalokban szobánként naponta csak 4 kiló fát szabad eltűzteni. Négy kiló fával még a kályha sem melegszik ki. A panaszokra a vezérigazgatóság azt válaszolta, hogyha a hivatalnokok fáznak, dolgozzanak télikabátban és hőcipőben.

Értesítjük a hitelszövetkezetek lek. igazgatóságait, hogy az Obligatiune-Kötelezvény nyomtatvány (5. r. sz.) módosított, új szöveggel, román nyelven elkészült s az raktárunknál beszerezhető. Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet R.-T., Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. Pop.—Brassau, 5,

Épül a világ leggyorsabb repülőgépe. Párisban Henri Farman hozzáfogott a világ leggyorsabb repülőgépeinek elkészítéséhez. A repülőgép 18 kilométer magasságban fog közlekedni, óránként 800 kilométer sebességgel. — Európából Amerikába 6 óra alatt fog átrepülni.

Gazdasági válság Afrikában. Már a szerecsenek is érzik a gazdasági nyomorúságot és alkalmazkodnak hozzá. Már lehet kapni feleséget — részletfizetésre. A kikötött állatmennyiséget nem kell egyszerre kifizetni a menyasszony apjának, hanem részletekben, több évre felosztva. Persze — kamat jár a hátrálék után. Évenként egy-egy borju, bárány, vagy kecskegida, aszerint, hogy mi a tartozás. Mert a kamatot az őserdők vad embere sem engedi el ma már.

Meghalt Románia legrégebbi orvosa. Sepsiszentgyörgyön meghalt dr. Barabás Sándor orvos, Románia legöregebb orvosa. Az elhunyt orvos 82 éves volt. Oklevelét ezelőtt 60 évvel szerezte meg a bécsi egyetemen. Az öreg orvos működését ezelőtt 3 évvel hagyta abba.

A has teltsége, májtájéki fájdalmak, emésztési nehézségek, gyomorbélhurut és sárgaság a természetes „FERENC JÓZSEF” keserűvíz használata által megszüntethetők és az agy, a szem, tüdő vagy szív felé irányuló vértőlulások oldalsúlyozhatók. Gyomor- és bélspecialisták igazolják, hogy a FERENC JÓZSEF vízzel, különösen az ülő életmód következtében jelentkező bajoknál, nagyon kedvező eredményeket érnek el. A FERENC JÓZSEF keserűvíz gyógyszerárakban és fűszerüzletekben kapható.

Válasz többeknek. Amióta a „Magyar Nép” volt szíves leközölni a nemrég felfedezett és megjutalmazott újfajta szövőszékről szóló ismertetésünket, rendszeresen jöttek az érdeklődő levelek, amelyek bővebb ismertetést kértek tőlünk vagy az árfelől kérdezősködtek. Egy tájékoztató leközlése mind időszzerűbbé vált a hogy az késett, az a feltaláló érzékeny és szerény lelkén mulott. A rendeléseknek így is alig tud eleget tenni, hátha még többen fogják megrendelni a készüléket? S valóban, ha ma minden magyar kéz és koponya annyit dolgozna és olyan önzetlenül, mint Szathmári Samu, akkor a magyar jövőendő biztos volna, minden veszedelem ellenére. Ez a válasz tulajdonképpen a „Magyar Nép” szerkesztőségének szól elsősorban, amely levélben kérte a bővebb tájékoztatást.

Az ilyen találmányokkal ugyan a dolog, hogy szabadalmaztatni kell, nehogy szemfüles mázsolók jól-rosszul utánozhasák, vagy lelkiismeretlen emberek meg nem érdemelt hasznot húzassanak más valaki érdeméből. A szövőszék szabadalmaztatása is folyamatban van, de még nem jött le semmi eredmény. Ennek dacára már 7 szövőszék van munkában Erdélyszerte s mindenik tulajdonos a legteljesebb mértékben meg van elégedve a munkájával. Most egy kis alakú készüléken dolgozik a mester, amely a kolozsvári nőszövetség asszonyok kívánására készül és a hidelvei ref. lelkész címére fog felküldetni. Többen rajtot kértek tőlünk, de ezt a kérést nem teljesíthetjük, mivel a szövőszék készítője nem született mérnöknek, hanem favigónak s azon felül attól tartunk, hogy amit ő a felelősség teljes tudatában jó lelkiismerettel megcsinált és forgalomba adott, azt hozzá nem értők rosszul másolják le s ezzel gátját vetik a jó készülék elterjedési lehetőségének. Attól, hogy az ő jókora székely sótartó nagyságu szerkezetét valaki ugyanígy megcsinálja és üzembe hozza, egyáltalán nem tárt. Ugy, hogy ő megrendelésre a kiállítás óta

is állandóan készítette a szövőszékeket, az alábbi árak mellett, amelyek szállítási díjtételek nélkül értendők. „A” forma: A Magyar Népből közölt alak bármely szövőszélességben önműködő eresztő, rögzítő és vetelő szerkezet nélkül 1000 lej. „B” forma: Ugyanaz önműködő eresztő és rögzítő szerkezettel 2500 lej. „C” forma: Ugyanaz önműködő vetelő szerkezettel megtoldva 3000 lej. Lehet, hogy különösen ma drágának fogják találni az olvasók, azonban azok, akik már ezen szönek, látják a kidolgozást és élvezik a munkáját ennek a készüléknek, olesónak mondják. Ha valaki mind-ezekről helyben a készítőnél győződik meg feltétlenül erre a véleményre fog jutni, mert Szathmári Samu nemzeti ügynek tekinti a szövőszék elterjedését s az egy hónapi verejtékes munkát önzetlen szándékkal áldozza ennek az ügynek a szolgálatára. *Pálffy Károly.* Acatari-Akosfalva, jud. Mureş-Maros m.

Művelődési mozgalmak

FARSANGI MULATSÁG MAGYARPALATKAN. A magyarpalatkai ref. ifjuság farsangi mulatságát január 17-én tartotta meg az egész környék részvételével. Színre került a „Cigány”, 3 felvonásos népszínmű. Szereplők: Elekes János, Juhos József, Elekes Márton, Juhos György, Paizs Zsuzsa, Peteán Mari, Juhos Mihály, Juhos János, Pásztor Anka, Juhos Sándor, Juhos István, Juhos Mari, Juhos Róza, Juhos Rózszi, Juhos Erzszi, Juhos Jancsi, Juhos Miklós, Dezméri Gergely és Juhos Gyurica. Az előadás úgy erkölcsileg, mint anyagilag fényesen sikerült. Illesse dicsőret a derék szereplőket és Derzsi József ref. ig. tanítót, mint rendezőt.

Gazdák Takarékpénztára r.-t.

Cluj-Kolozsvár, Calca Victoriei 38.
(Ref. Theol.)

Takarékbetéteket a legelőnyösebben kamatoztat.
Váltókölcsonöket folyósít!

Telefon 119 sz.

Hogyan etessük a madarakat?

Kenyérmorzsaival ne etessük hasznos madarainkat, mert a kenyérmorzsa nyirkos időben megsavanyodik s halálos bélhurutot okoz. Madarak etetésére legjobban megfelel az olajos mag, mint a napraforgómag, tökmag. Készíthetünk madárkalácsot is, amely a fenti magvakak ugyanolyan súlyú és olvasztott marha vagy birka-faggyuba való áztatása után készül. A jól összekevert, majd kihűlt és megmerevedett madár kalácsból néhány félkölnyi vagy nagyobb darabot törjünk le és helyezzünk ki. Ezt a keveréket nem szórják szét, a madarak is csak annyit csipnek belőle, amennyi éppen szükséges részükre. A faggyuhoz az olajos magvak mellé kölest, bámozott zabot, husvagdalékokat s morzsát tehetünk, mert a beivódó faggyu mindezeket megvédi a romlástól.

Egymás terhét hordozzátok!

Ez az evangéliumi út a legnyilvánvalóbb útja a gazdasági válság megoldásának. De éppen mivel evangéliumi, közelfekvő és természetes, a világ jónak látja nem venni komolyan és járatlanul hagyni ezt az utat. Pedig, hogy ezen az uton mennyi anyagi és erkölcsi haszon nyerhető, ennek szép bizonyosságát szolgáltatja a Magyar Párt Gazdasági szakosztályának Állatbiztosító Társulata Marosfelfaluban.

Marosfelfalu gazdáit Isten kényszerítette erre az utra egy veszedelmes állatbetegséggel: a lépfenével. E gonosz betegség okozta károk indították arra a kiscgazdákat, hogy egy maguk alkotta alapszabály szerint tö-

Asszonyok, férfiak, kicsinyek és nagyok csak Brázay-sósborneszest

vásároljatok!

mörüljenek és fogjanak össze, egy Társulatban egymás terheit a hordozására. A társulat most lépett harmadik évébe. Eddig közel 150 ezer lejnyi kárt fizetett meg tagjainak, mely teherhordozásában a tagok amaz evangéliumi törvény utasítása szerint vettek részt, hogy: ki-nek több adatott, többet költjön.

150 ezer lej ma óriási pénz egy nem nagy község életében. Ha részekre osztatott volna, kevesebb lett volna és azok a kevesek egy-egy károsult gazdát mégis talán tönkre tehetek volna. Így együtt sok és mégis elviselhető volt, minden baj nélkül közös jóakarattal. Nem lehetne-e vajjon így az élet minden vonatkozásában?

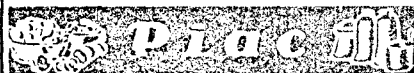
Első évben a község román gazdái is megalakították teljesen a magyarok alapszabályai szerint a maguk Biztosító Társulatát és ajánlatunkra társultak velünk. És nem lett abból semmi veszedelem a román államra nézve, hogy a románok a magyarokkal összefogtak és magyar mintára valamit megcsináltak.

A második évben nem tudni milyen „felsőbb” indításra a román Társulat kivált az együttesből és ezzel meg is szünt lenni, őszinte sajnálatunkra, a magyar Társulat azonban, román tagokkal is szaporodva tovább hordozza egymás terheit.

A Társulat munkájában az oroszánrészt Bod László gazdasági intéző végezte, szép példát mutatva a magyar intelligencia hivatására a kiscgazda társadalomban; továbbá Rác József al-

elnök és Bende József pénztáros, akik teljesen díjtalanul és önzetlenül végeztek minden adminisztrációs munkát.

Rác Józsefet a Társulat meg is jutalmazta; evangéliumi módon: többre bizta a folyó évben! Tudositó.



Terményárak Temesváron.

Gabona árak: Buza 210—250, zab 290—300, kukorica 215—220, új kukorica 170—180, árpa 260 lej mázsánként.

Takarmány árak: Széna 140—150, szalma 40—50 lej mázsánként.

Piaci árak Brassóban.

Termény árak: Buza 310—330, rozs 250—260, sörárpa 280—300, takarmányárpa 230—250, zab 320—340, szemes kukorica 210—240, lencse 300—350, fehér paszuly 350—400, krumpli 110—120 lej mázsánként.

Takarmány árak: Préselt széna 150—160, laza széna 110—120, szalma 60—70, korpá 200—220 lej mázsánként.

Több ezer teljesen meggyógyult

T U D O B E T E G

bizonyítja kiváló gyógyító hatását az Oláh Károly plébános által feltalált Antiphystin alamilag engedélyezett tüdőbajelleni orvosságnak. Ismertető üzenet bárki kérésre díjtalanul küld a gyógyszer egyedüli készítője: Osváth Gyógyszertár, Targu-Mures-Marosvásárhely.

MILITÁRIUM

A VERÉB.

Havas eső veri,
Fagyos szél cibálja,
Fel-felborzolódik
Tépett tollruhája.
Éhesen didereg
Jeges tetők felett —
Szánjátok gyerekek.
Szegény kis verebet!

Ha szórtak a hóra
Morzsát, magot neki,
Parányi kis szívét
Az öröm megteli.
Tündöklő kis szeme
Oly hálásan nevet —
Szeressétek szegény
Bohó kis verebet!

Déli verőfénybe
Ő is elmehetne,
Terített asztalnál
Ő is telelhetne.
De inkább nyomorog
Itt, ahol született —
Példának vegyétek
Szegény kis verebet!

Móra Ferenc.

Hogyan élnek a becsület országában?

Mindig tisztelettel és csodálkozással olvastam a hollandok ritka tisztaságszeretetéről és a dánok igazán szakszerű gazdálkodásáról irt közleményeket, de amit a svédek becsületességéről olvastam, megvallom, hitetlenkedve gondolkodtam el azon. A mások tulajdonának és érdekeinek az a tisztelete, megvédése és előmozdítása, amelyre az alább közölt néhány példából következtethetünk, önkéntelenül ébreszti bennünk azt a gondolatot, hogy milyen messzire is vagyunk mi a svédektől.

Azok az utazók, akik Svédországban jártak, elnevezték ezt az országot a „Becsület országának“.

Stokholm állomásán egy idegen utazó egy ládikót látott heverni, amely mellett az utasok jöttek-mentek. Látván, hogy senkisémet fordít gondot rá, odaszólt az egyik tisztviselőhöz:

— Nézze, ott felejtett valaki egy ládikót. Vagy tán elveszítette valaki?

— Nem uram, vasuti szállításra van csomagolva.

— Lehet, de könnyen elviheti oda valaki.

— Hogyan vinné el? Nem látja rajta tulajdonosának a névjegyet? — felelé a hivatalnok, akinek nem fért az eszébe, hogy elhagyanak valamit náluk.

Egy másik idegen elveszítette kezített táskáját az egyik állomáson. Nagyon felizgatva volt, mert a táskájában volt egy lottó beveszteségét utitársának, aki svéd volt. Ez ilyen szavakkal nyugtatta meg:

— Ne aggódjék semmit, biztosan megtalálják táskáját, mert nálunk nem lopnak.

A táskát valóban megtalálták és elküldték abba a városba, amelybe az idegen utazott.

Egyik templom előtt gyakran lehetett látni egy cukorkaárus fiút, aki Istentisztelet alkalmával otthagya asztalkáját a cukorkaárussal együtt és bement az Isten házába. Amikor kijött, akárlányszor alig talált a kis kereskedő cukorkát az asztalán, ellenben ott volt egy halom pénz. Nem is igen számítgatta össze a templomban való tartózkodása alatt befolyt keresetét, mert még gondolatában serfordult meg, hogy valaki csak egy örével (legkisebb svéd váltópénz) megveszalhatt volna őt.

Ha Svédországban, éjjel falvak mellett megy el az ember, az ut szélén nagy tejes kannákat láthat őrizetlenül. Mivel a városig igen nagy a távolság, a tejes gazdák az egész napot elveszitenék az ide-oda járással. Ők tehát egymás között a következőképpen csinálják. A földmives a nevével ellátott tejes edényt kiveszi az ut szélére. Egy meghatározott órában arra megy egy szekér, amely fölcsedi a tejes kannákat és elviszi a tejesarnokba. Ott bevezetik a gazda nevét a tej mennyiségével és az árával együtt a naplóba. Hónap végén a gazdamegy a legközelebbi népbankba és megkapja a szállított tej árát anélkül, hogy az ide-oda vesztegetné a városba való járással. Amikor a szekér visszatér másnap, hogy felszedje újra a tejes kannákat, azok helyében otthagya a üresek.

Ugyanigy csinálják a zöldségfélékkel is. A zöldségfélékkel a földmivesekkel, turóval és egyéb dolgokkal és nem fordítanak gondot rá, hogy az őrizetlenül otthagytott dolgokból valaki is rossz szándékkal nyulhatna.

A távolabb lévő faluk irányában a távirda-
oszlopokon leveles lúdika van. Az első, akinek
éjjel a jelzett faluba visz, kiveszi a leveleket
és kézbesíti a címzeteknek anélkül, hogy kü-
lön postásra szükség lenne.

A villamoskocsikon nicsenek külön pénz-
beszedők, hanem minden utas bedobja egy do-
bozba az előírt díjat és maga veszi el onnan a
jegyet minden ellenőrzés nélkül.

A börtönök tetején gyakran lehet fehér
zászlót látni. És tudjátok, miért? A tágas,
szellős és világos helységek üresen maradtak.
Nincsen már senki, akinek büntetendő csele-
kedete volna. És gonosztevők hijján már több
fogházat átalakítottak iskolává és műhelyké.

Milyen szerencséjük a jó svédeknek, hogy
messzire vagyunk tőlük!

Balogh Ignác.

Adósság

A verebek.

A kányák nagyon rákaptak a
Verebekre, úgy, hogy ezek sem-
mi módon sem tudták már ma-
gukat oltalmazni ellenük. El-
mentek tehát védelmet keresni
a Sashoz.

— Felséges Urunk! — így
beszélt a szónok. — A mi ret-
lenetes nagy bajunkban imhol
Hozzád jöttünk segítségért. Itt
állnak alázatos esedezéssel,
Uram, szined előtt a nagyfe-
jűek, a született méltóságok, a
választott nagyok, itt állnak
jobbkez felől a városi Verebek,
utánuk a falusi Verebek, bal-
kez felől itt állnak az aszta-
gokban lakó kövér Verebek és
itt állnak hátul a homoki buc-
kák sovány lakói...

— Óh ti Verebek! — szólt
közbe a Sas elszomorodva —
hát ti, mikor ilyen nagy bajban
vagytok, akkor se vagytok
mindnyájan egyforma Vere-
bek?

Bajba jutnak a horkolók!

Az angol szabadalmi hivatal-
nál horkolás elleni készülék
találmányát jelentették be. A
készülék arra szolgál, hogy a
horkolót már az első horkolás-
nál felébressze. A horkoló ké-
szülékben kis telefon van el-
helyezve hangerősítő készülék-
kel. A hangerősítő készülék a
horkoló hangot annyira mege-

rősíti, hogy a horkoló a nagy
lármától felébred. Ha még ez
se segítene, a készülékből ki-
ugrik egy kis tü és megszurja
a horkoló embert.

A fogás kérdés.

Jancsi: Tanító bácsi szabad
valamit kérdeznem?

Tanító: Mi az fiacskám?

Jancsi: Azt szeretném tudni,
hol van a szél, amikor nem fuj?

Egyszerű.

— Annyi az adósságom, hogy
nem tudok éjszaka aludni.

— Nos, és mit csinálsz?

— Nappal alszom.

OFFICIUM DIVINUM

megében foglalja nemcsak a

MISEKÖNYVET

magyarul és latinul

az összes vasárnapi és ünnepi mi-
sékkel, de az összes szerleltások
szövegét magyarázatokkal sok ma-
gánitádságot és a zsolnárokat dal-
lammal együtt. — Az 1240 oldalos
b'blapapírra nyomott könyv ára:
vászonkötésben vörösmetszéssel 520
vászonkötésben aranymetszéssel 600
börköttésben aranymetszéssel 720
lei. — A pénz előzetes beküldésére
portómentesen küldi a

MINERVA könyvkereskedés
Cluj-Kolozsvár, Str Regina Maria 1
(Deák Ferenc-u)



Tanácsadó

Minden tanácskérő levélhez
mellékelendő 20 lei.

„Régi előfizető.” Az 1894. évi
XII. törvénycikk rendelkezései
1929. év április hó 12-éig voltak
Erdélyben érvényben, mikor is
annak érvénye hatályon kívül
helyeztetett. A Hivatalos lap 1928.
évi 90-ik számában közölt és a
„Legelők szervezése, kezelése és
használatá”-ra vonatkozó tör-
vény első szakasza értelmében e
törvény hatálya alá tartoznak a
többek között a közbirtokossági
legelők is.

A törvény 20-ik, illetve 4. 5. 6.
és 7. szakaszai értelmében a
közbirtokossági legelők a bir-
tokosság által a megállapított
üzemterv alapján kezeltek és
használtatnak ki.

A törvény 5-ik szakaszának
2-ik bekezdése értelmében az
üzemtervnek tartalmaznia kell
évente kötelező legeltetési terü-
leteket (volt nyomásos 3 fordú-
lós gazdálkodás.)

Miután leveléből kitünik, hogy
a közbirtokosság még nem ké-
szítette el az üzemtervet, for-
duljanak ez iránti kérésükkel a
vármegyei gazdasági tanácsos-
hoz (Consilier agricol)

Ha a gazdasági tanácsos által
elkészített üzemtervvel nem len-
nének megelégedve, felelőszé-

Fagyások.

A fagyási bántalmak gyors megszüntelésére szol-
gál jó meleg lábfürdő, melyben előzőleg 2 evőkanál
Szent Rókus lábsót feloldunk és áztatjuk a fagyott
lábat vagy 15—20 percig. Utána megmusszirozzuk a
fagyott testrészt egy kis vazelinnal és jó meleg ruhával
belakarjuk. Az eredmény biztos, a fagyási bántalmak
mintegy varázsütésre elmúlnak, az egész láb ujjá
születik és tökéletesen rendbejön.

sel élhetnek a vármegyei prefekturán működő különleges bizottsághoz.

Az üzemterv elkészítésénél jelentősök be, hogy szabad gazdálkodást óhajtanak és kérik, hogy művelendő földjeit a legeltetés alól mentesíttessék. A tanácsadási díjat kérjük alkalmmilag beküldeni.

A. K. Gerendkeresztur. Szó sincs a bankjegyek lebélyegzéséről. Felesleges aggodalmaskodnia pénze miatt. Ezért részletező kérdéseire nem is válaszolunk.

V. I. Szilágycseh. Baromfitenyésztés kérdésében és keltetőgép ügyében forduljon Lőrinczi László unitár. Ielkészhez. Avicultura Cadaciu-Kadács, posta Simonesti jud. Odorheiu cimen. Onnan készséggel fognak adni Önnek minden kérdésére felvilágosítást. Általában azt ajánljuk, részletesen levelezze meg a címzettel a kérdést, mert sok gyakorlati tapasztalatot fog Önnek közölni, amelyeknek jó hasznát fogja venni.

Beteg. Ideges állapotára sok minden szolgáltatott okot. Nem is lehet rajta csodálkozni. A megnyugtató brom készítményeket kellene szednie. (A specialitások, mint pl. a neurolin Balla. a nervinol Barabás stb.) drágábbak, mint az olcsó áron beszerezhető bromsók. Pl. Rp. Kalli brom., Natrii brom. aa grmta 6.0. Ammonii brom. grmta 3.0. Aq. dest. grmta 180.0, MD. Napjában 3-4-szer 1-1 evőkanállal.) Egyébként felfogását teljesen osztom és bizonyos szempontokat mérlegelve, helyesnek is találom. Jó lenne, ha pár hét múlva ismét írna állapotáról, ha t. i. a bromot hetteken át szedte. Az orvosi tanácsadási díj nem 20, hanem 30 lej. A 10 lej különbözetet kérjük alkalmmilag beküldeni. Dr. G. E.

Cs. S. A leírt tünetek alapján sósav-tullengésre lehet következtetni. Okosan teszi, ha kerüli azokat az ételeket, miktől tapasztalata szerint rosszul van. Ezek főleg a savanyu, vagy savanyított ételek. A betegség gyógyítható. Igen sok gyógyszer van rá. (A specialitások közül ilyen az alucol Wander, vagy a

magnozon Richter stb.) Orvosi gyakorlatomban jó eredményt láttam a magnozonnak sajodinnal együtt való alkalmazásától. (Rp. Sajodini grmta 5.0, magnozoni sec. Richter grmta 50.0, Extr. Belladonnae centigrmta quinque (0.05), Mf. p. D. Étkezés előtt 1 késbegyrit.) Ha ezt megpróbálta, írjon. Dr. G. E.

Sz. S. Állandó fejfájásának megítélése szempontjából feltétlenül szükséges lesz — alkalomadtán — megvizsgáltatni vért, hogy vajjon tiszta-e s nem feroz fenn vérbaj. Nagyobb városokban végzik ezeket a vizsgálatokat, vagy kórházakban, vagy speciális orvosoknál. Minden, mi fejfájását kiváltja, kerülendő. Ha a vérbajt ki lehet zárni, ugy a fejfájás ellen sokféle gyógyszer használható (pl. migrámn fél gr-os porokban, a legjobb az Overlach-féle, vagy igen jó egy. újabb gyógyszer: a cibalgin tabl., amely még fejföres ellen is használ. A gyógyszerész megrendelheti. A „Ciba“ gyár állítja elő.) Egyelőre tegyen kísérletet a gyógyszerrel s ha a fejfájás állandó marad, okveilen vizsgálta meg a vért. Dr. G. E.

T. E. Fiatal leányának betegsége ellen — epilepsia — az orvostudomány mai állása szerint oly gyógyszer, mely azt biztosan gyógyítaná, nincs. Az alkalmazott luminal arra szolgál, hogy a rohamokat kiküszöbölje, illetőleg arra, hogy a rohamok minél ritkább időközökben jelentkezzenek. A közönséges epilepsianál (nyavalyatörés) műtét (operáció) nem segít. Hosszabb fennállás után, különösen, ha a rohamok gyakran ismétlődnek és hesszu ideig tartanak, elbutulás is bekövetkeztik. Ajánlatos a brom-készítmények adagolása, hogy az idegrendszer nyugalmi állapotba jöjjön. (Rp. Kalli brom., Natrii brom. angr. 6.0, Ammonii brom. grmta 3.0, Aq. dest. gr. 180.0, MDS. Napjában 3-szor 1-1 evőkanállal.) A bromot több hónapra át kell szedni. Gyakori rohamok esetén a luminalt nem szabad elhagyni, míg ha látzólag nem is használ.

Dr. G. E.

F. H. A leírt tünetek ellen nincs kizárva — figyelmeztetve 60 éves életkorát — csakugyan érelmeszesedés szenved. Emiatt ajánlatos egy tartósabb jódkúra bevétele. (Rp. Kalli iodati sex (6.0), Aq. dest. grmta 180.0, Glycerini grmta 10.0, Mds. Napjában 4 evőkanállal.) A hónapokon át kellene szedni a betegség tényleg érelmeszesedésen alapszik, már a második vagy harmadik üvegnél mutatkozik javulás. — A másikkétsége az idősebb korral de ezért nem szabad és nem kell kétségbeesni. Gyógyszereknél ugyan, de nem sok emiatt kecsgetnek. Ha ki ilyen gyógyszert, innen küldtünk utánvételt, azonban garanciát nem lehet a sikerért vállalni. Helyesebbnek találtuk, ha punkban adjuk meg a választás levélben írt indok alapján.

Dr. G. E.

K. J. Szivbaja valószínűleg sokizületi gyuladás következménye. — A gyakran előjövő thrombosisok mutatják, hogy csakugyan szükség volt a hosszú, több évre terjedő pihenésre. De a betegséget tényleg ki kell feküdni. Türelem, kitartás eredményt adhat. A baj azonban ott van, hogy időnként lealább nem vehet igénybe orvos segítséget. A fuladás oka szintén a szivbajban keresendő. Ha érelmeszesedése ellen gyógyszerrel óhajt szedni, a legolcsóbban ugy jön ki, ha 6 gr. jódkáliumot vétet a gyógytárból s az otthon 2 deci vízben feloldja naponta négyszer szed belőle 1-1 evőkanállal. A hidegvízborogatások igen jók. Az élettrárgol csak lázas esetekben a jó eredményt. Dr. G. E.

INGYEN KÜLDÖM
SZÖLŐSÜTVÁNY ÉS GYOMÓLCSFA
ÉRJEGYZÉKEMET,

mely az egész országban a legolcsóbb árakat és minden szőlőbirtokosra nézve megfizethetetlen tanácsokat tartalmaz. A saját érdekében megvegyen addig oltványt, vagy békelyi milyen fajta vesszőt, míg át nem olvassa szőlészeti útmutatómat. Cím:

SZÉCSÉNY, SZÉCHÉNYI
Diosig-Bihardiószeg (Jud. Bihor) 31

VASTAGABB BETŰ

Előző számainkban közöltük előfizetőinkkel, hogy a könyvnapot csak azoknak küldhetjük el, akik legkésőbb január végéig beküldték, vagy beküldik hátralékaikat, mert naptár készletünk fogytán van. Most örömmel tudatjuk olvasóinkkal, hogy a készletet kiegészítettük s így mindazoknak, akik február havában rendezik hátralékaikat, a naptárt elküldjük. Aki hamarabb beküldi a pénzt, annak az az előnye van, hogy a naptárt hamarabb megkapja, mert a befizetések sorrendjében küldjük el. Azon előfizetőinknek, akik január hó folyamán fizették, de a naptárt még nem kapták meg, azt üzenjük, hogy a szétküldés most van folyamatban s rövid időn belül feltétlenül kézhez kapja minden rendben levő előfizető a naptárt.

Ismételten közöljük a hátralékosokkal, hogy igyekezzenek tartozásaikat rövidesen kiegyenlíteni, mert a jelenlegi nehéz helyzet miatt a további hitelezést nem bírjuk s bármennyire is sajnáljuk, de a hátralékosoknak lapot nem küldhetünk.

N. M. S. Visa, Sz. I. Mezőkapus, T. J. Szilágyborzás, F. I. Krasznamihályfalva, P. M. Bánffyhungad, K. Gy. Ozdola, K. G. Lukafalva, P. A. Kászonimper, K. J.-né Klopodia, Cs. J. Temesvár, T. M. Bölön, T. K. Póka, T. J. Keresztvár, K. L. Esztelnek, E. F. Gernyeszeg, F. Gy. Jedd, T. D. Siménfalva, özv. T. J.-né Gyulavarsánd, G. L. Székelymauzsna.

Itt felsorolták az új előfizetőért, lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletüket, hálánkat és köszönetünket. Bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

E. L. Székelyvaja. Levelében sok megvalósításra érdemes gondolat van. Kérésre értelmében levelét elküldöttük a Hitelszövetkezetek Központjához.

D. M. Olvasóink nem ismerik az ön vitás ügyét s így mostani versét nem értenék meg.

Özv. F. S.-né. Nyugdíj ügyében ahhoz a hatósághoz forduljon, ahol férje szolgáltatást teljesített. Ha bővebben ir, részletesebb választ adhatunk.

Legújabb előfizető. R. Verseiben sok kedvesség és humor van, kár, hogy a gyenge rimek és verseinek külső formája megakadályozzák közlésüket.

K. A. Torja. Fogságáról szóló kéziratát küldje be. Most ugyan nem tudunk kiadásával foglalkozni, de megőrizzük kedvezőbb időre.

H. B. Nagymás. Versét szíveskedjék valamelyik egyházi lapnak beküldeni.

S. I. Alsócsernáton. Sajnos, kérésének nem tehetünk eleget, mert naponta elárasztanak hasonló kérésekkel. Véleményünk szerint ügyét a helyi vezető embereknek kell fölkarolniok.

O. B. A. Ocfalva. „Szenháromság” kaszát ajándékba nem küldhetünk, mert jelenleg nincs nálunk s fáradozásáért készséggel küldünk egy könyvet a „Magyar Nép” könyvtárából.

„Sorsjegyek.” 1857, 49506, 139, 793, 90357, 23365 és 59527 számú sorsjegyek tulajdonosaival közöljük, hogy sorsjegyük nem nyert.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: Cz. S. Ujvarsánd 175, ifj. S. B. I. J. Szilágynagyfalva 175, B. I. Csikszenttamás 470 (értesítés szerint könyvelve), D. J. Alsócsernáton 170 (r. 1931. dec. 31-ig), Sz. V. Szászváros 150, G. A. Magyarózd 170 (r. 1932. ápr. 1-ig), U. J. Topánfalva 360, B. G. Köröstárkány 175, B. I. Kovászna 2: 175, Sz. F. Szászrégen 150, Hit. Szövetkezet Hosszmező 170, H. I. Magyarpécska 175, V. A. Hosszúfalva 170, B. E. Erdőd 1570, B. L. Szinerváralja 174 (r. 1932. dec. 31-ig), K. Gy. Lupény 150, K. S. Sepsibodok 170, B. F. Bukarest 175, özv. E. Zs.-né Piskolt 170, A. K. Érselénd 175, Cs. I. Érvasad 175, B. T. Papole 175, K. A. M. Sarmaság 175 (r. 1931. dec. 31-ig), P. J. Kilyén 175, Mezőfélérről: A. A. 170, K. G. 170, özv. D. P.-né Nyárádszentbenedek 170, N. J. Nagyercse 175, ifj. B. J. csepü Disznajó 175, B. J. Marostelfalu 170 (r. 1931. dec. 31-ig), P.

A. Lőrincfalva 175, Sz. I. Belényes 350 (r. 1931. dec. 31-ig), D. L. F. Közsegremete 175, I. A. Berend 175, id. H. J. Nagymajtény 175, K. Gy.-né Balavásár 245 (r. 1932. dec. 31-ig), K. A. Gyergyószentmiklós 175, Sch. G. Beszterce 170, B. K. Magyarherpe 345, K. P. J. Ágya hsz. 208, 170, S. P. Nőrincse 170, J. M. Tevesfüves 280 (r. 1931. dec. 31-ig), B. P. Cocioc 150, A. L. Gyergyószentmiklós 175 lej.

Apróhirdetések

Apróhirdetések tarifája: Minden szó 5, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb hirdetés 60 lej. Alldst keresők részére 20 szög 50 lej. Előfizetőknél minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Az apróhirdetési díj előre beküldendő.

Nagyobb gazdaság nőtlen gazdasági ispánt keres. Cim: Br. Majthényi István Silvasul de Câmpie-Mezőszilvás, posta Sanpetru jud. Cluj.

Új jövedelemszerző utmutató Gyerkes Mihálynak: „A Legújabb Gyümölcstermelés” eimű most megjelent könyve Odorheiu-Székelyudvarhely. Ara helyben a szerzőnél 50 lej. Postán küldve vagy bolti ára 60 lej.

Szülőoltvány! Berlandieri alanyra ojtva Br. Bornemisza Andrásné marossárpataki gazdaságában jutányos árban kapható. Posta-vasut Dunravioara-Sáromberke jud. Mureş. Kezelőség.

Melyik uriember keres, szerény igényű élettársat? Irjon kiadóhivatalba „Sorsüldözött urileány” jeligére.

Eladó 1 drb. 1070 mm-es alig használt MÁV. eséplőgép Fordson, vagy Hanomag traktorral komplett felszereléssel kedvező feltételek mellett. Cim: Industria-Economia Rt. Timişoara-Temesvár.

Rendelje meg a

PÁSZTORTŰ

szépirodalmi és művészeti képes folyóirat

Előfizetési díj:

Egész évre... 500 L. Félévre..... 260

Negyed évre 140 L.

Kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár,
Strada Baron L. Pop (volt Brassai-n.) 5 sz.
Kérjen rutatvényszámot!

Új folyóirat.

Református Világszemle

1. szám tartalma:

A csehszlovákiai református egyház ismertetése. Az egyház és állam viszonya Csehszlovákiában. A romániai református egyház. A jugoszláviai református egyház. Levél Franciaországból. Az Egyesült Államok magyar reformátusai. A kanadai magyar reformátusok. Felekezeti statisztikája Csehszlovákiában. A zsinatpresbiteri református egyházak statisztikája az egész világról. Megjelenik negyedévenként. Előfizetése egy évre 14) leu. Egy szám ára 35 lei. — Előfizetéseket felvesz a

MINERVA könyvkereskedés

Cluj-Kolozsvár, Str. R. Maria (Deák F.-u.) 1. Ugyanott számonként is kapható.

OLCSÓBB LETT A**DISTOL-EXPRESS!****Darabja 10 lei.**

Egyetlen darab Distol Express beadása után biztosan meggyógyul a mételeyes juh.

Ovakodjunk utánzatoktól!

A valódi Distol Express fekete; minden darabra ezüstös belüvel rá van nyomtatva a Distol szó.

Kapható gyógyszerárakban, drogériákban.

Fólerakat: Spodheim és Társa București, 2. Bulev. Elisabeta 55.

**Mezőgazdasági Bank
és Takarékpénztár**Cluj-Kolozsvár, Cal. Reg. Ferdinand
(volt Wesselényi Miklós-utca) 7. sz.

Fióktintézetek:

Dej-Dés, Beclean-Bethlen,
Cehul-Silvaniei-Szilágycseh
Jibou-Zsibó és Zälau-Zilah.

Affiliált intézetek:

A Nagyenyedi Kisegítő Tak.-pénztár
R.-T. Aiud-Nagyenyed és ennek
Uioara-Marosújvári fióktintézetek.

Saját tőkék:

60,000,000 lei

Foglalkozik a banküzlet minden ágazatával. Átutalásokat bel és külföldre a legelőnyösebben és legpontosabban eszközöl.

Engedélyezett devizahely.

A

Keleti ÚjságErdély
legolvasottabb magyar lapjaTartalmas. Megbízható.
Szórakoztató.Az Országos Magyar Pénzügyi
hivatalos lapja.